

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719202763
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3719202763.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyho, vo veci starostlivosti o maloletého M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny C. H., pracovisko C., dieťa rodičov I.. G. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., T. G. XXXX/X, právne zastúpenej N.. C. S., advokátom, Z. D.. XX a V.. M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. - M., B. XXX/X, o návrhu matky na zvýšenie výživného a zmenu spôsobu platenia výživného, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28. januára 2020, č. k. 7P/56/2019-93, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 15.02.2016, č. k. 5P/3/2016-67 tak, že otcovi zvýšil vyživovaciu povinnosť k mal. M. zo sumy 220,- eur mesačne na sumu 260,- eur mesačne od 01.09.2019, z ktorej sumy bude časť vo výške 40,- eur určená na tvorbu úspor pre maloletého a sumu 220,- eur bude otec poukazovať k rukám matky maloletého, do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Zameškané výživné za obdobie od 01.09.2019 do 29.02.2020 vo výške 240,- eur otca zaviazal matke uhradiť v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd návrh matky o zvýšenie výživného a návrh matky na zmenu spôsobu platenia výživného, zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Rozhodoval na základe návrhu matky, ktorá sa domáhala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k mal. M. na sumu 400,- eur mesačne od 01.09.2019 a zároveň aby súd otcovi zrušil povinnosť prispievať na tvorbu úspor pre maloletého po 40,- eur mesačne, tvrdiac, že od poslednej úpravy výživného uplynula značne dlhá doba, za ktorú sa pomery na strane mal. M. zmenili v tom, že dieťa je vekovo staršie, fyzicky vyspelejšie, v školskom roku 2019/2020 začal navštevovať druhý stupeň základnej školy, v dôsledku čoho došlo k podstatnému nárastu nákladov mal. dieťaťa. Vo vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti bol dôvodný čiastočne. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že od poslednej úpravy pomerov došlo k podstatnej zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania. Na strane mal. M. došlo k zásadnej zmene pomerov, pretože je vekovo starší, fyzicky vyspelejší, od 01.09.2019 je žiakom druhého stupňa základnej školy, venuje sa rôznym matkou plateným mimoškolským aktivitám, stále u neho pretrvávajú zdravotné ťažkosti, v súvislosti s čím matke nepochybne vzrástli náklady na zabezpečenie jeho riadnej výživy. Tieto náklady matka v priemere vyčíslila na sumu 310,- eur mesačne. K zmene pomerov došlo aj na strane oboch rodičov, ktorým obidvom zásadným spôsobom vzrástol priemerný mesačný zárobok oproti predchádzajúcej súdnej úprave výživného, preto súd vzhľadom na zistené majetkové a zárobné pomery obidvoch rodičov a odôvodnené potreby maloletého zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému zo sumy 220,- eur mesačne na sumu 260,- eur mesačne s tým, že suma 40,- eur mesačne bude určená na tvorbu úspor maloletého dieťaťa a suma 220,- eur mesačne bude určená na priamu spotrebu dieťaťa.

Návrh matky, ktorou sa domáhala zmeny spôsobu platenia výživného tak, aby otcovi bola zrušená povinnosť poukazovať na tvorbu úspor pre maloletého sumu 40,- eur mesačne zamietol z dôvodu, že návrh matky v tejto časti nezodpovedá záujmom dieťaťa a ani možnostiam otca maloletého, ktorý takúto povinnosť aj vzhľadom na výšku svojho mesačného príjmu je schopný si aj naďalej do budúcnosti plniť. Súd uviedol, že zostáva aj naďalej v záujme maloletého, aby mu rodičia počas jeho veku maloletosti tvorili úspory finančných prostriedkov, ktoré bude môcť využiť účelným spôsobom po dovŕšení plnoletosti a po osamostatnení sa na zabezpečenie svojich životných potrieb, napríklad pri riešení bytovej otázky. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého, ktorá žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu na nové konanie. Odvolaním poukázala na to, že zmenou oproti určovaniu pôvodného výživného je okrem toho, že dieťa je žiakom druhého stupňa základnej školy, a je staršie a fyzicky vyspelejšie, skutočnosť, že maloletý začal navštevovať základnú umeleckú školu - výtvarný odbor, s čím súvisí nárast finančných prostriedkov na školné a nákup pomôcok. Ďalšou zmenou je, že od 19.09.2016 je registrovaným členom futbalového klubu I. C., kde hráva futbal za prvú ligu, s čím súvisí iná úroveň turnajov, zápasov, návštevy športového lekára, ako aj značné zvýšenie finančných nákladov, nakoľko sa zintenzívnil tréningový proces. Uviedla, že v priebehu konania bolo preukázané, že otec dieťaťa na jeho výživu nad rámec súdom určeného výživného neprispieva, tiež bolo preukázané, že otec mal od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti zameškané výživné voči dieťaťu v časti spotrebného výživného. Ďalej uviedla, že ako dôvody na zmenu rozhodnutia zrušenia tvorby úspor predložila súdu dôkazy, ktorými preukázala, že otec dieťaťa nie je odkázaný na neustále čerpanie spotrebných a hypotekárnych úverov, pretože sa bez vážneho dôvodu opakovane preukázateľne vzdáva majetkového prospechu a berie na seba zbytočné riziká, pričom v konaní pred súdom žiadal zohľadniť splátky na tieto nehnuteľnosti. Otec v období, kedy mal voči synovi zameškané výživné, čerpal v priebehu dvoch rokov spotrebné úvery na nehnuteľnosti, ktorých nie je vlastníkom, pričom svojej matke platí za nehnuteľnosť a dieťaťu dlhuje. Zamľčoval tiež, že bol v rámci vyporiadania BSM vyplatený sumou 32.000,- eur z bytu v C., predal tri nehnuteľnosti, ktoré získal v dedičskom konaní a daroval svoju nehnuteľnosť približne v hodnote 80.000,- eur. Poukázala na to, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča, a preto v konaní žiadala, aby súd riadne preveril majetkové pomery otca spolu s jeho úverovou históriou a aby sa súd zaoberal aj otázkou, či sa otec dieťaťa nevystavuje riziku tým, že sa dobrovoľne zbavuje majetkového prospechu a viaže sa niekoľkými úvermi a pôžičkami naraz, napriek tomu, že nie je na ne odkázaný. Vyslovila názor, že mal. M. nezdieľa životnú úroveň oboch rodičov, na ktorú má právo a ktorú mu ako dvaja rodičia môžu zabezpečiť.

3. Kolízny opatrovník k odvolaniu matky uviedol, že zotrváva na vyjadreniach, ktoré uviedol na pojednávaniach k návrhu matky.

4. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že matka opätovne v danom odvolaní opakuje svoju niekoľkoročnú argumentáciu, pričom uvádza nejaké zameškané výživné voči dieťaťu v časti spotrebného výživného, ktoré však žiadnym spôsobom nepreukázala, pričom on výživné platí pravidelne každý mesiac. Vyjadrenie matky je buď zámerné klamstvo, aby ho očiernila, alebo vyplýva z jej nulovej finančnej gramotnosti. Pokiaľ matka žiada súd o zrušenie tvorby úspor pre maloletého, toto považuje za hyenizmus zo strany matky, a to najmä z dôvodu, že pri jej príjme vo výške cca 2.000,- eur žalobkyňa žiada zrušenie tvorby úspor pre maloletého. K vlastníctvu nehnuteľností, resp. k jeho bývaniu sa už niekoľkokrát písomne aj ústne vyjadril v prebiehajúcich pojednávaniach, preto nepovažuje za vhodné sa k predmetnej veci opätovne vracieť. Podotkol, že matka nesúhlasí so zvýšením výživného na sumu 260,- eur, z ktorej bude časť vo výške 40,- eur určená na tvorbu úspor maloletému, túto sumu považuje za neadekvátnu a malú, avšak je schopná a ochotná platiť už vyše štyri roky trovy právneho zastúpenia renomovanému advokátovi, ktoré sa podľa jeho názoru za posledné štyri roky pohybujú vo výške niekoľko stoviek až viac tisíc eur, preto považuje tento nesúhlas matky za absurdný. Zároveň je presvedčený, že keby si tieto finančné prostriedky ponechala, dosiahli by výšku súdom stanoveného dvojročného výživného. Vyslovil názor, že matke odvolaním nejde o dobro a potreby maloletého dieťaťa, ale sa jedná o neadekvátnu animozitu voči jeho osobe, s cieľom čo najviac mu ublížiť alebo zneprijať mu jeho osobný a pracovný život. Pokiaľ matka poukazuje na to, že nie je schopná pri celkovom príjme vo výške cca 2.000,- eur mesačne adekvátne sa postarať o ich maloleté dieťa, opätovne s poukazom na jeho silnú citovú väzbu k maloletému žiada, aby matka súhlasila so zmenou rozsudku tak, že maloletý bude zverený do jeho osobnej starostlivosti a ona bude povinná prispievať na jeho výživu sumou vo výške 200,- eur mesačne, z

toho sumou 50,- eur na tvorbu úspor maloletého dieťaťa. K zdravotnému stavu a súvisiacim výdavkom na dieťa, ako aj k ostatným výdavkom, sa už niekoľkokrát vyjadril písomne, ako aj ústne, na pojednávaniach. K dôvodom, pre ktoré nenavštevuje svojho syna, sa už taktiež niekoľkokrát vyjadril písomne aj ústne na pojednávaniach, preto tvrdenie o tom, že nechce navštevovať syna, považuje za klamlivé a irelevantné, pretože matka mu dlhodobo od rozvodu neumožňuje navštevovať a telefonovať ich maloletému synovi, t. j. bráni mu v kontakte so synom, pričom matka bola na súdnych pojednávaniach niekoľkokrát vyzvaná ním, ako aj konajúcim súdom, aby poskytla telefónne číslo na syna, čo kategoricky odmietla.

5. V podaní, doručenom odvolaciu súdu dňa 14.07.2020, ktorý odvolací súd posúdil ako doplnenie odvolania a v následnom vyjadrení otca k tomuto podaniu rodiča maloletého argumentačne zotrvali na svojich dovtedajších tvrdeniach.

6. Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. (Civilný mimosporový poriadok, ďalej len CMP) a zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok, ďalej len CSP), potvrdiť. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

7. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

8. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

9. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

10. Podľa § 63 ods. 3 veta prvá Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor.

11. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

12. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, či už na strane oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Rozumieme ňou takú zmenu v pomeroch subjektov právneho vzťahu, ktorá výrazne ovplyvňuje ich majetkové pomery a príjmy, resp. výdavky na potreby. Pri posudzovaní, či nastala zmena pomerov na strane oprávneného na výživnom, resp. povinného rodiča a v akom rozsahu je odôvodnená zmena výživného, súd vychádza zo základných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti uvedených v § 62 Zákona o rodine.

13. V prípade, ak súd zistí významnú zmenu v pomeroch rodičov alebo detí, existujúcu úpravu výživného zmení.

14. V preskúmvanej veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti rozhodol správne, v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami.

15. Z obsahu spisu vyplýva, že vyživovacia povinnosť otca k mal. M. bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 15.02.2016, č. k. 5P/3/2016-67 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 16.11.2016, č. k. 17CoP/29/2016-108 tak, že otcovi bolo zvýšené výživné na sumu 220,- eur mesačne od 01.02.2016, z ktorej suma 40,- eur bola určená na tvorbu úspor pre maloletého. V čase uvedeného rozhodnutia mal. M. bol žiakom 1. ročníka základnej školy v C., už v tom čase sa venoval futbalu a bedmintonu, mal zdravotné problémy: diagnostikovanú stredne ťažkú astmu, atopický ekzém, bližšie neurčenú poruchu imunitného systému a recidivujúce respiračné infekty dýchacích ciest. Matka pracovala pre Úrad hlavného lekára v M., jej priemerný mesačný zárobok predstavoval sumu 1.123,- eur netto. Otec pracoval ako profesionálny vojak B. G. G. M. a dosahoval

priemerný mesačný zárobok od 1.419 do 1.433,- eur netto. Obaja rodičia inú vyživovaciu povinnosť okrem mal. M. nemali.

16. V súčasnosti je maloletý žiakom druhého stupňa základnej školy v C.. Naďalej sa venuje futbalu, je aktívnym hráčom futbalového klubu I. C., v súvislosti s čím matka uhrádza futbalovému klubu I. C. mesačný poplatok vo výške 10,- eur, ďalej hradí poplatky na nákup dresov, kopačiek, halovej obuvi, chráničov a ďalšieho futbalového výstroja a tiež hradí cestovné náklady spojené s futbalovými zápasmi, kde podľa zistení súdu prvej inštancie mesačne vynakladá sumu v rozpätí 25 až 30,- eur. Maloletý začal navštevovať Základnú umeleckú školu v C., kde navštevuje výtvarný odbor, v tejto súvislosti matka polročne uhrádza školné vo výške 45,- eur a zakupuje kresliace pomôcky, na ktoré vynakladá mesačne sumu cca 10,- eur. Maloletý má rovnaké zdravotné problémy ako v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že matka celkové náklady na výživu pre mal. M. vrátane nákladov na ošatenie, stravu a mimoškolské aktivity vyčíslila na sumu 310,- eur. Matke maloletého sa zvýšil priemerný mesačný zárobok na sumu 1.757,37 eur netto (t. j. o sumu cca 634,- eur mesačne), otcovi sa čistý mesačný príjem zvýšil na sumu 2.312,88 eur netto, (t. j. o sumu cca 880,- eur mesačne).

17. Z takto zisteného skutkového stavu je zrejmé, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti k mal. M. došlo k zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania. U mal. M. došlo k výraznej zmene pomerov najmä v tom, že maloletý je vekovo starší, od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti uplynuli 4 roky, takže len uplynutím času došlo k zmene jeho potrieb a nákladov, a to vo všetkých oblastiach ich uspokojovania. Mierne sa zvýšili náklady na maloletého súvisiace s tým, že maloletý je aktívnym hráčom futbalového klubu I. C. a začal navštevovať Základnú umeleckú školu v C., zdravotné problémy u maloletého sú v zásade rovnaké. K výraznej zmene pomerov došlo aj na strane otca a matky, ktorých čistý mesačný zárobok oproti času predchádzajúceho súdneho rozhodnutia sa značne zvýšil.

18. Na základe uvedeného bol odvolací súd toho názoru, že boli splnené zákonné predpoklady pre zvýšenie vyživovacej povinnosti otca v zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, nakoľko v konaní bola preukázaná zmena pomerov od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti. Sumu zvýšenia výživného zo sumy 220,- eur na sumu 260,- eur mesačne odvolací súd považoval za adekvátnu zisteným osobným a majetkovým pomerom rodičov, ako aj potrebám maloletého dieťaťa, keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec maloletého je nepochybne schopný zo svojho zárobku takúto vyživovaciu povinnosť plniť, pričom potreby maloletého budú plne uspokojené, keďže matka vyčíslila celkové mesačné náklady maloletého na sumu 310,- eur mesačne. Pri predpoklade, že rovnakú vyživovaciu povinnosť ako otec maloletého má k maloletému aj matka (aj keď nepochybne je potrebné brať do úvahy osobnú starostlivosť matky o maloletého), má maloletý M. z takto určeného výživného plne hrať všetky svoje bežné mesačné náklady. Vyživovacia povinnosť otca pritom platením bežného výživného nekončí, pretože otec bude nad rámec bežného výživného platiť výživné v sume 40,- eur na tvorbu úspor. Odvolací súd pritom rovnako ako súd prvej inštancie nevidel dôvod pre zrušenie povinnosti tvorby úspor, keďže zistené majetkové pomery otca tvorbu úspor pre maloletého v zmysle ust. § 63 ods. 3 veta prvá Zákona o rodine nepochybne umožňujú a tvorba úspor je aj v záujme maloletého dieťaťa, keďže mu takýmto spôsobom budú vytvorené úspory, ktoré po dosiahnutí plnoletosti bude môcť využiť účelným spôsobom na zabezpečenie jeho životných potrieb.

19. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie považoval za správny, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože v zmysle ust. § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh, ktorý v danej veci nebol uplatnený.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).